
Revisionsrapport

***Granskning av delårs-
rapport 2012***

Gällivare kommun

*PerÅke Brunström
Oktober 2012*

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Föreskrifter och tidplan	4
3.2	Delårsrapportens innehåll	4
3.3	Förvaltningsberättelse	5
	Utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning	5
	Förvaltningsberättelsens innehåll i övrigt	6
3.4	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorer granskat kommunens delårsrapport för perioden 2012-01-01 – 2012-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2012.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Sammantaget visar vår granskning att delårsrapportering i allt väsentligt sker enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), god redovisningssed och fullmäktiges bestämmelser. Vi har dock gjort iakttagelser vid granskningen av räkenskaperna som bör beaktas vid kommande års- och delårsbokslut.

Vi bedömer att delårsutfallet är förenligt med tre av de finansiella målen och utesluter inte att det fjärde finansiella målet nås under årets sista tertial.

När det gäller verksamhetsmålen har kommunstyrelsen i delårsrapporten endast utvärderat ett av fyra mål och det är målet om sjuktagen som inte verkar nås. Vi bedömer därför att utfallen inte är förenliga med verksamhetsmålen. Vidare anser vi att det kvarstår ett behov av att utveckla såväl målen som utvärderingen av målen för god ekonomisk hushållning.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner och landsting är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en rättvisande redovisning
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Granskning av om måluppfyllelsen redovisas på ett sådant sätt, så att den medger att fullmäktige ges tillräckliga förutsättningar för att bedöma periodens måluppfyllelse.

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

3 Granskningsresultat

3.1 Föreskrifter och tidplan

Föreskrifter för delårsrapportering finns beslutade av fullmäktige¹. I dessa fastställs att delårsrapport ska upprättas per augusti och behandlas av kommunstyrelsen senast i oktober samt delges kommunfullmäktige.

Anvisningar från kommunledningskontoret till företagen och förvaltningarna innehåller tidplan, mallar och blanketter för insamling av uppgifter till förvaltningsberättelsen samt instruktioner för periodisering av räkenskaperna.

Kommunstyrelsen har behandlat delårsrapporten 2012-10-22, dvs nästa två månader efter rapporttidens utgång. Fullmäktige kommer att behandla rapporten 2012-11-12. En delårsrapport sägs mista sin aktualitet efter ca två månader.

Kommentarer: Kommunens föreskrifter och anvisningar på området bedöms som tillräckliga. Fullmäktigeföreskrifterna bör dock ses över, bl a vad avser rapportens innehåll. Delårsrapporten bedöms vara aktuell vid den politiska behandlingen. Den politiska behandlingen bör dock inte senareläggas.

3.2 Delårsrapportens innehåll

Kommunens delårsrapport innehåller:

- Förvaltningsberättelse med uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort, personalredovisning inkl sjuktal, drift- och investeringsredovisning, samt ekonomisk information, ett organisationsschema och information om de kommunala företagen.
- Resultaträkning, utfall som jämförs med föregående års utfall
- Balansräkning, utfall som jämförs med föregående års utfall
- Kassaflödesrapport, utfall som jämförs med föregående års utfall
- Sammanställd redovisning, utfall som jämförs med föregående års utfall
- Verksamhetsberättelser för nämnderna och företagen samt VA-redovisning
- Redogörelse för tillämpade redovisningsprinciper

Kommentarer: Sammantaget bedöms delårsrapporternas innehåll motsvara de krav som ställs i lag om kommunal redovisning. Den är dock av en sådan omfattning att det är svårt att få en översiktlig bild av kommunens verksamhet och ekonomi.

¹ Budgetregler för Gällivare kommun 2012 – 2014.

3.3 Förvaltningsberättelse

Utvärdering av mål för god ekonomisk hushållning

Enligt KRL ska förvaltningsberättelsen i delårsrapport och årsredovisning innehålla en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts. Enligt KL ska dessa mål anges i fullmäktiges budget. Vidare ska revisorerna i samband med deras granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma om utfallen är förenliga med dessa mål.

Mål för god ekonomisk hushållning ska vara av två typer. Dels finansiella mål, dels mål för verksamheten.

Särskilda mål för god ekonomisk hushållning har antagits i budgetdirektiven för 2012 – 2014. De innehåller fyra verksamhetsmål och fyra finansiella mål som redovisas i delårsrapporten. Endast två mål utvärderas i delårsrapporten.

Mål för god ekonomisk hushållning	Kommunstyrelsens utvärdering	Revisionens bedömning
Strukturanpassning	Ej utvärderat	Ingen bedömning
Resursfördelning som utgår från relevanta nyckeltal	Ej utvärderat	Målet eller aktiviteten är ej genomförd
Täckningsgraden i skattefinansierad verksamhet ska öka	Ej utvärderat	Utfallet är ej förenligt med målet
Sjuktalet ska minska jämfört med föregående år	Ej uppnått	Utfallet är ej förenligt med målet
Avsättning till framtida pensioner enligt placeringspolicy	Ej utvärderat	Utfallet ej förenligt med målet
Resultat minst 0,5% av skatter och bidrag	Målet uppnått	Utfallet är förenligt med målet
Finansiering av investeringar ska ske med egna medel	Ej utvärderat	Utfallet är förenligt med målet
Oförändrad utdebitering 2012 – 2014	Ej utvärderat	Utfallet är förenligt med målet

Kommentarer: Vi bedömer att delårsutfallet är förenligt med tre av de finansiella målen. Eftersom kommunen inte har avsatt något av de 6 mkr man har som mål till pensionsmedel, så bedöms utfallet för det målet som "ej förenligt". Det utesluter dock inte att målet nås under årets sista tertial. När det gäller verksamhetsmålen kan bara ett mål sägas var utvärderat i delårsrapporten och det är målet om sjuktalet. Eftersom sjuktalet ökar i stället för minskar bedömer vi utfallet som "ej

förenligt”. Vidare bedömer vi att utfallen inte är förenliga med målen för resursfördelning och täckningsgrad. Avslutningsvis så anser vi inte oss kunna göra en bedömning av ”strukturanpassning”.

Vi bedömer att det kvarstår ett behov av att kommunstyrelsen tar initiativ till att utveckla såväl målen som utvärderingen av målen för god ekonomisk hushållning.

Förvaltningsberättelsens innehåll i övrigt

Förvaltningsberättelsen ska utöver en utvärdering av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts, innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan balansdagen samt lämna information om viktiga förhållanden och händelser av väsentlig betydelse.

Exempel på viktiga förhållanden och händelser av väsentlig betydelse som omnämns i förvaltningsberättelsen är:

- Utveckling av befolkning, arbetsmarknad och samhällsekonomin
- Kommentarer till budgetavvikelser och prognos på årets ekonomiska utfall
- Större intäkter av engångskaraktär som påverkat utfallet
- Utökad borgen till de kommunala företagen
- Samverkansavtal med LKAB
- Ny lagstiftning om resultatutjämningsreserver

Kommentarer: Förvaltningsberättelsen motsvarar normgivningens krav. De delar av förvaltningsberättelsen som rör uppföljning av styrkortet är omfattande och ger inte mycket information om kommunens kärnverksamheter. Eftersom syftet med dessa delar av förvaltningsberättelsen synes vara intern styrning bör dess omfattning begränsas till förmån för information som riktar sig till den externa läsaren.

3.4 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Delårsrapportens resultat- och balansräkningar samt kassaflödesrapporter är upprättade i enlighet med KRL:s räkenskaps-scheman, de går att härleda ur den ekonomiska redovisningen och är eliminerade från interna förhållanden.

Utfallen för resultat- och balansräkningar samt kassaflödesrapporterna jämförs med utfallen föregående år. De jämförs dock ej med budget och det lämnas ingen prognos för årsutfallet.

Sammanställda räkenskaper upprättas för resultaträkningen, kassaflödesanalysen och balansräkningen .

För de finansiella rapporterna lämnas rikligt med noter.

När det gäller redovisningsprinciper så bedömer vi att räkenskaperna i allt väsentlig bygger på samma redovisningsprinciper i årsredovisningen och ger en rättvisande bild av kommunens resultat- och ställning. Vid en översiktlig granskning av räkenskaperna har följande iakttagelser gjorts:

- Avskrivningar på anläggningstillgångar påbörjas för sent beroende på att investeringarna inte bokförs som färdigställda när de tas i bruk
- Årets förändring av avsättning för pensioner har inte bokförts
- Redovisad avsättning för VA-verksamhet uppfyller inte kriterierna för avsättningar – den utgörs inte av en legal förpliktelse till en extern motpart. Enligt vår uppfattning har posten utgjorts av en ersättning för en skada som skulle redovisats som intäkt när skada uppstod.
- Redovisad avsättning för deponi är felaktigt beräknad, likaså kostnaden för dess ökning. Avsättningen ska beräknas och redovisas till nuvärdet av det belopp som hela återställningen kommer att kosta. VA-kollektivets betalning av avgifter har inget med förpliktelsen för återställning att göra!

Kommentarer: Förutom att beakta ovanstående iakttagelser bör kommunen förbereda sig för att hantera de redovisningsproblem som kommer att uppstå när samarbetsavtalet med LKAB träder i kraft.

2012-10-31

Per Åke Brunström
Projektledare

Hans Forsström
Uppdragsledare